

OWE
Ki a mase wo ti Pyla
Bi a ba wo ti Pyla
ijo a baje.

Irohin Yoruba

VOL. IX No. 449

MONDAY FEBRUARY 15, 1954

KOBO KAN (163)

E MA A POLOWO
Oja Nyin Sinu
Iwe Irohin Yoruba

Adeleke Adedoyin Wo Egbe Action Group

Ni ojo Eti ti isé ojo karun osu, yi ni Omo-Oba Adeleke Adedoyin se ipinnu pe on ti y'ovo yo se ninni Egbe N.C.N.C. on si fi atu mo Egbe Action Group (Egbe Afisanfe) lati di okan minu omo Egbe na.

Alaye ni Omo-Oba Adeleke Adedoyin se ni pé ohun ti o mu ki on fi kuro nnu Egbe N.C.N.C. ni pé, aselmuwa-ayeshinbo o wa han si olun gha-nga pe Egbe N.C.N.C. ki isé Egbe ti o ye omoluwabisi, nitorije nwon pinnu pe inkani bayi ni ko ni eto, bi nwos ba awọn owo beri si mani se lati on lo ki de olo keji to mo, nwon a ti tun mu omiran lati se.

Ogbemi ti o si je Olori Egbe N.C.N.C. Dokita Nnamdi Azikiwe, kii si fe gba imayori enikenpi ti o ba ni wípe oye t'oo pelu re fere ji dogba-dogba a fi ki o ma a fi han awon gbaruku re ti o ri pe nwon ko goro te wi-pe ohun ti on ba ti se nikau, ni ki nwon sa gba pe o dara, ko se ijijau ati atanuse.

O si tun so wípe gbo-gbo inkani ti o dara fun eto ilu ti Oghenai Alagba Herbert Macaulay (Olobog) ni igha alye re nja fun, nnu Egbe Démó igbana, ni swón Egbe N.C.N.C. ti

Omoba Adeleke Adedoyin

Esther Ko Ku Mo

Esther Johnson Odumodude-barin olodum mérindinlògbón ojo n'jebi apasua, ti Adajo Agba Adetokunbo Ademola da ejo pipa sun ni Kotu na Ibadan ni ejio kejindilogun osu kefa odun ti o koja yi ni Gomina yi idajo na pada pe ki nwon ma yegi sun un mo sugbon ki o kuku lo gbogbo ojo aye re minu nwón.

Eyi ni idajo akoko ti ile Igbinu Gomina (Governor's Privy Council) ko se lati iebabi Oba-Obirin Ilu Oyinbo ti ogoye. Nunu osu kewa odun ti o koja yi ni Obirin na Esther John-

son kojive ebé si Igbinu Idajo, Gomina na pe ki nwónwonyi dari jin on ki ejio pipa u Adajo ti da fun on ma ba a se.

Ohun ti o fa sababi ti Esther Johnson si pa Ogbé,

ni Maurice Hall Oyinbo onipé Rejuwe yi ni Ibadan ni pe Oyinbo yi ba ti se adehun a ti gbe e ni lyawo nitorije nwon ti nñé aru wón ti pe, kii o si mu a lo han awon gbi re ni ibu Oyinbo lojuhi.

Sugbon nibagbi Oyinbo yi gba isinmi lo sile ni ibu re ti o dara de Ibadan o so sun Esther pe adehun on pelu re ko bo baki mo, on ti fe obirin Oyinbo kan ni ilé, on si ti gbe ni ilé ya (Ibadan) mitiorina ki Esther mi okan kuro nnu adehun pe on yio tun fée mo tabi lati tun gbe e ni lyawo-alarede mo.

Sugbon Oyinbo na so sun Esther pe tyen ko di ikyo lati sun ni ogojú mo, ki awon si se fajju mo,

Paul Oladosu Jalaisi

TARKWA: G.C. Ni ale ojo Abameta ti isé ojo kewa osu ti o koja yi ni Ogbeni Paul Oladosu ti ile Obale Oyan ku m iha Tarkwa G.C. nibagbi o di eni odun moikanlego laye. Awon ijo Ejeri Jekohala ati awon omo lle - Obale ti o wa ni Obekun ati Egbe "Ilosiwaju Oyan wu mu", sin oku na lona ti Onigbagbo. Ogbeni Daniel Oké si se gudungudu meje nihi isiku na.

Ero po nibi isiku na bi omi, eyi fi han bi Oloye na ti bagumju to ati bi o ti se Wo oju ewe kérin

ESTER JOHNSON

ni Esther ba lo ra obé o tun gebé ejio re lo si pamoyi ki nwón to sun. Kotu Na Alaga-Méta Niagbati o di afemolujomo ojo na ni o ba gba kewa Odan ti o koja ni nwón kó ejio re ni Kotu Alaga metà na, ki o te ghe e wa siwaju Igbinu Idajo Gomina (Governor's Privy Council). Bayi ni ejio re pari si.

REDFISSION

FOR LESS THAN THREEPENCE PER DAY

you can obtain

NEWS

MUSIC

EDUCATION

ENTERTAINMENT

FROM 6 A.M. TO 11 P.M.

IN YOUR OWN HOME

APPLY AT OFFICES IN LAGOS, IBADAN & ILESHA.

E MA A KA
IWE
Irohin Yoruba

Ere Wo Ni A Je
Ninu Ipade Yi ?

IPADE pataki ti awon
Egbe ojelu Nigeria se
peju Ogbeni Oliver Lylett
ton ti awon mu wa si ipa
ti ni ojo. Ajé ti iye ejio
kini oja keji odua yi je
Ipade kan pataki ti a le fi
te ego pe la Nigeria nte
kawaju nitoripe iwu Ipade
be ye ko iti sepe ri lati
igbati illu wa ti wa ni abe
she Igbo Gresi.

Gboewo wa ni a ti gbo
EYI si ipade na ti se be
re ni London ni edun ti
o koja sughes awon ko mu
giogbo insuranc ti awon da
nibe na si ipades bokale
igbati awon wa pari re et
iye Eko ya.

Opeleppa awon era wa
n' o si nfe mo lati owo ywa
wa bi ipinu ipade na ba
je ere enu wa ni tabi a
padans ni. Gege bi awon
si ti pari era titun na si
a ko ri e pe a padans
bi-kose era jie.

Nitoro ore illu je
okan pataki ti awa omo
Yoruba aje gbo ibiti awon
p.e. re si sogbogbo ti awon
ipade igbo no atutase eto
Iselu na ko mu emu kai
nunu ipade na ti awon si
pari re, a fe ki giogbo
emua mi pe lyalo ko iti si
ori li, a si ade nra wa
Fekete hori oran na si o.

Awọn Egbe Ojelu tiwa
"Action Group" ti mwo
je alakoso Igbo Iwo-oru
Nigeria si owo wó'an na
ni, awon si tan mbo lori
re, toripe ti awon eto
miran si yio je ere sun wa
nunu eto titun na ko te
se ho si l sun wa, idar
dapo ti o he tu jadé ni
ma ipade na le be egypello
eto li.

Awa paapa si ti a je
tejeteleji nimu isedale Yor
uba na si ni eto iselu li o
le mu iforum ba ara liu, id
evi ni awon asoju na si gied
ti awon ko fe je oye ala
ghara ma m'ren. Obasan ti
sun ha sa je ti ile ni ylo
gbe.

Awun ere ti a je niu
ipade na pi pe me si awon
ti agbara Isela fun awon
Ijebu Ijumu ilu kokan bi
Ijebu Iwo-oru (Yoruba)
Ijeba Ife-orun, (Ibo) Ijeba
Ariwa (Hausa) ati ti
awon kammaru lati se bi
niyan ba ti ri o pe to si
mu eto won pe siu won si
fi ni idagba-soke lati ti
tete gbo omisiria, nighana
ni eto Ijebu awon Egbe
Action Group o wa to
fi ari han bi niggia ti
peyi se nimm eto Ijebu, eyi
je ere pataki kan sun wa.

Gege hi orin awon oyere
ti awon ba padi ni Ghogbo
apejo le Ere, awon
na a si orin iwori hossi
lesi awon labasagbeji pe.

Sese sun oye wa
Ade mi oye wa
Toro le sun oye wa
Oye pe —

Ore Imule Mbe; Ore Odale Si Mbe Pelu

(Lat Owo Musa A. Ahmed - Eko)

OLOTU, e ku si nipa ti Olawa, Obewa yio
bi tha le be mi te iyan mi kekere yi jade nra
Ise min akomeleko nitoru itan na, yio te awon
enkwe nyin ni anfani lati mo orisissi mu ere ti
mo a ma o ti un han, nitoru ere imule wa beni
te ti iba ni sunku Igala si ipe ni omo wa.

Ni iboga kan, awen org iwayo na.

Nighbai o se ore ti o
mbo ere te ni asiri si
se amodio si o ka. Iku re
ru doun ore te Akura yi
pupu, o sojan o ni on
ko le si ia que be e mo
ati pe oyo si du a ku
si swan da e fukun o
si dandangham on yio

Okan niunu awon ti o
ada lekun wa sun fun
pe on yio ma se bi ore
te ti oku na ti i maa nse
fun sun, akura na ni ko le
se be. Sogbon nkechin o
gbe ka li kwon jumo maa z
se ore po, lati igbana nra
o si si bero si i rona oban
ti on yi si dan que na
wo lati fe si mi bi o ba
se ghobele.

Nwon ko iti ba ore
won de ibi kan, ni oyo
okobo na lo te odo ni ejio
kan ninu igbo, o si ri eran
Igala kan pa, o si awo we
daradara si o lo sunre pe
ore re yi o so fun sun pe
iboga pere lowuy on, sei si
pa omo-birin ti awon si
odo on, ki o jowu wa ba
on sin ni ni asiri, on ti di
oku omo na, ki wnon juju
ghobele ki awon sun ni nikan
ni o ku, ore re na si wa
nwosun si be ge gege.

Fun idi eyi Okodo na
ta mu omo-birin kekere
kan ti o ngbe odo re
pamo si ody awon ebi
iyawo re na ona oko pe ki
awon si i ipamo tii on
o fi wa gbaa pada, ki
ore re le fi, ni igbago
pe omo na gan an ni o
ku ni toni ti awon juju
gin she.

Nighbai oyo iwayo na
pe, mwo gbe e, mwo
na zo na o si feru doun
ti oqo legi yi ti o koy
giogboju lo. Awon org
mejiji si beresi se geggbi
alokawani, iwayo na ko si
mo emi-legi ni o loyani ti
o si fa omo, kama desu
peyoye mo, omo meta ni
o fu fun oke re akura na,
okunrin meji, obiorun kan.
Asiri na bo, endegi ko si
mo pe Akuta ni ylo

Nam Nnam iyo pe
Ade mi oye wa
Toro le sun oye wa
Oye pe —

Nee si agbara oye wa yi
ka si wa fo oye uli kai a mo
euli si oye wa fo etu illa dure
na sun wa.

a si ti chin on ti bo ajo
Kabiyesi!

Qba si na ramse pe ore
re na, nighati ere te ne
de qd o. Qba o ni on
ka pa emia kankara rara,
ni swan da pe ore re yi
jade si. Qeq re si tako o,
o ni on zio ma iye
Qba lo si ibi ti awon
gi gbe sun qno na si. Qba
si ran emia tele e, sogbon
nighati o hu oku na ti
nwosun gbe de odo Qba
ti u u no nwosun ri
pe ki oke enu oya, enu
eran igala ni. Qba wa bere
lowo okunrin Akura si
pe eyi ti ni ki o to je be
e, abi o ko mo nipa re
Okoko ga wa se ayale
Eukan pe on momoyi li
iru eyi dan on wa nipa pe
boya yio le ka bi ore
on li o ti ku lati bo on
lasiri tabi ko ni le be
et pe me si on fi omo
obirin na pambo sibi bayi
Qba si ran emia tele
e nwosun si lo mu omo
obirin na laaye wa si iwa
Qba na.

O si wa se ayale ni
kukuru sun Qba bi on ti
je Okobo ali bi qre pe
on ti ku ti se bo on n
asiri ti on fi li di olomo
meta laiye.

Qba na si pe ore okobo
na pe a wadi oran na si a ti
wipu okunrin na ko pa
enai a gegebi ileri re pe
ki oron na ko ba ei be
ki a ti eju re yo ida ki

ABIYAMO ETI RE MELO ?

Abuka qmoy nda o Famu bi?
Awon atun wosu ha ayo omoy re lewu bi?
APIER, ORERE, INU-IWO,
OSI, IGBONA, IKY, IGBI-
ORIN, OTUTU, LA, JEDI-
JEDI

ati orisissi awon arun miran ti ima yo omode Fenu
ni igba EJIINIHUU. Lo ta "YARO" awo igba
arun omode ni fun phogbo awon arun ti ima
qunyide lewu.

"YARO" lo pe meji ni ghobgo ile Nigeria.
Ki iwo ki o di pe otuk "YARO" ni o wa lara
Ipo ni ki sun fun ma ba ta adamsodi egbosa mitan fun ve

IWE SI OLOTU IROHIN YORUBA

Idahun si ibere Elefolo

EYI ni idahun ti Ogbeni Joseph Elefolo, Orthopaedic Hospital, Igbo-Isi soso sunta irohin Yoruba ti 7/12/53 eyiti awon Ogbeni Job, B. Bamgbose, Ibadan leba Offia, Awoko Jesu, Ibadan ati Michael Babatunde Driver 40 Popo Street Oshogbo nina Iwe ti 11-1-54.

Olotu, ki nti berge si se Awon Apostoli 4:36,
alaye Idahun ibtere mi na 3. Michael, Gabriel,
gege bi oye ibere mi na Raphael, nti Oriel.
Li ye mi de nini Bibeli, mo fe dupe pupo lowo
awon ti o tele dahun si ibere mi na nini Iwe Iro-
hin Yoruba ti 11-1-54. Ki Quron bukun eghon atti
lakaye wovo.

Gegbe bi idahun si ibere
na ti ijo ti si nyi-

1. Irriwo odun o le
ejobon, Eksodo [2:40]

2a. Awon Maria mafa.(1)
Maria Iya Jesu, (2) Maria
Magdalene, (3) Maria Iya
Jakobu, (4) Maria keji,

(5) Maria Iya Jose, ati (6)
Maria awa Klopa, Ibibi a

te li ri won ka niwoniyi-
(a) Matteu 1:18. (b) Ma-
tteu 27:56. (c) Matteu 28:
1. (e) Marku 15:47 ati

(g) Johanna 19:25.
2b. Marin (1) Josef
Qmo Israeli, (2) Josef
okyo Maria, (3) Josef
ara Arimatea, (4) Josef
Ibaitan, Maria ati (5)
Josef Barnaba, Ibibi a
te li ri won ka niwoniyi-
(a) Genesis 37:3. (b) Matteu
1:16. (d) Matteu 27:57.
(e) Luke 3:26. ati (e) Ise

Ayon Apostoli 4:36,
3. Michael, Gabriel,
Raphael, nti Oriel.
4. Jesu Kristi in Olorun
ba so oru na, Johanna 1:
1-3.

5 O pari ise re nipa ti
ara li aye, sugbon ki se
nipe ti emi, John 19:28.
6a. Awon meji m, Isaaki
ati Josefus.

6b. Isaaki omio Abraham
teriba sun iku, Gene-
sis 22:9-10. Gegbe bi ti

Jesu Kristi Oluwa wa,
Matthew 26:50-53. Nwon
ta Josefus gegbe bi won
ti la Jesu Kristi Oluwa
wa, Jesu Kristi ko ghesan
lara awon Ju' beni

Josefu si lagbara lati
ghesan lara awon arakunrin
re, ko si ghesan
gege bi ti Jesu Kristi Olu-
wa.

7 Iwo li eniti mbo tabi
ki a ma a reti elomiran?
Matthew 11:3.

8 Luciferi, Sugbon Ira-
wo Owuro ari Kerubu ki
ise orukoro Angel kan so-
so. Orukoro ti Eze, kokoje
pataki ni Luciferi, Isaiyah

14:12. Ezekiel 28:14.
9a. E ma sekun fun mi,

posi oku Lemomo Ibra-
ham mi awon A'sifa duro
ti yi.

**Tete
wo iko
re san**

sugbon e sekun fun arar
nyin al fun awon omio

nyun. Nitorni e klesisi, ojo
mbyi li eyiti enyin o wipe,

"ibukan ni fun agan, ati
fun ini ti ko bimbi ti, ati

fun emu ti ko funni
mu ri. Luku 23:28-29.

9b. Nitori ti awon ti o
soro ki ise ti Jesu Kristi
Oluwa wa.

10a. Iuhan 6:16.

Josua ni.

10b. Nigbital awon omio
Israel ku doro de te peju
ofin Olorun. Josua 24:15.

11 Olori-kyo oju omi ni

o so oru na si woli Jona.

Jona 1:6.

Olotu, mo dupe aye ti e
gbo mi o? Olorun Olodumaré
yio mu a ran nyin
Iwo niu gboogbo eto ati
se nyo. A ni,

Emi ni ti nyin

nunu Oluwa,

Joseph Elefolo

Omio Qwo

Orthopaedic Hospital

IBOBO!

AKIYESI — Awon meji ii
orukoro won wa ni isale
yi ni o tuni ti idabun ibere
Elefolo na sowu, su-
gbon o pe ki a to ri i
gbo, nyun gbiyanu sa a.

Awon na ni—

1. Ade Adesina
Tororo - Bida - Road

2. David Ade Adediran
Baptist Church

Keffi.

3. Ku iye o.

OLOTU

Oba Adele keji se Kisa

(Lati eju ewe keji)
apege refe fun eniken ti
o ba wa niu iru ipo
be nino awon Qba ile
tati se afasare re.

Ade a pe lori, Bata a
pe lese Qba o. E lo o
aye na pe o.

ADINWO-IWE-YI-KU

Lati 7.6d si 5.6d,
Iwe Egbo
OTITO FERO.

Han

Awon an iku Ita,

Uwa ra a Iwo-

LIADI A. IBIWUNMI,

46, Molesey Bridge Street,

c. A.G.O.S.

Bi ikoyi ba nfin e ni
ona-ofun ti ko si jekki
o sun Iafe, mu iwo
iba Veno's die ki o
to sun.

Ti o ba di e ni ayo
ti o si fun e ni inira
mu Veno's, legeses ni
wa ti ri irotun ati itura.

Bi o ba ti d'egbe si
e ni qna-ofun, gbo-
re ni Veno's a yio
mu kuro.

Fi Veno's si arwono
ti o fu ilio awon
omo ati aya re, iba-
se omide tabi agbulaga-
ba. Tete lo na igo
kan ionti.

Sa Mu

VENO'S

LIGHTNING

COUGH MIXTURE

Jeki Irora Na Lo

"Mentholutum" ma nu
irora kuro lara were bi
idan.

Bi o ba ti si ibere
o indun e were n yio si
bere si aetu si, o ro-
tu to ghaje lati lo i
"Mentholutum". Sa si pi ihi
o indun e irora ria vio
si lo. Si o shunokohun
ti o fe se ju pe ki o fi
pa ibe lo. Majafara lati
lo ria "Mentholutum" fun
anfani re, o dara iu
igbogbo egwu irora lo.

Bere Fun
Men-tho-la-tum

Ti o wa minu agbu
ti o ati oye.
Eyi u o g pe
Awon Ihe "Men-
tholutum" Co.
Ltd. (I.W.) 1889. Slough
England nikan ni o nke e.

MENTHOLATUM

